

Європейські Календарний

газові ринки тиждень №7

(13-19 лютого 2017 року)

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
CEGH – Центральноевропейський газовий хаб (Баумгартен)
ГТО – газотранспортний оператор
ГТС – газотранспортна система
ЄЦБ – Європейський центральний банк
МЕА – Міжнародне енергетичне агентство (Париж, Франція)
СПГ – скраплений природний газ
ПСГ – підземні сховища газу
ТКМ – тисяча кубічних метрів
ЦСЄ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20°C та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, використано вищу теплоту згоряння російського експортного газу в Європі, як її спільно визначено Міжнародним енергетичним агентством, Організацією економічного співробітництва і розвитку та Евростатом. Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, - обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тижневі та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин.

Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні ціл, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводяться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

Зміст (17 стор. Шрифтом 9 = 15 стор. основного звіту + 2 стор. додаток)

Стислі підсумки

1. Цінові процеси тижня

- 1.1 Основні газові фактори тижня
- 1.2 Динаміка цін тижня
- 1.3 Об'єми торгівлі
- 1.4 Нафта і вугілля
 - 1.4.1 Стан скорочення видобутку нафти
 - 1.4.2 Вугілля
- 1.5 Курс валют

2. Спотові ціни

- 2.1 Динаміка спотових цін
 - 2.1.1 Спреди

3. Ф'ючерсні ціни

- 3.1 NCG/Pegas

4. Ціни довгострокових контрактів.

- 4.1 Російський трубопровідний газ
- 4.2 Середня місячна ціна імпортованого природного газу на кордоні Німеччини
- 4.3 Висновки

Додаток №1. Чинний преїскурант НАК «Нафтогаз України» на природний газ для промисловості (2 стор.).

Ціни і об'єми торгівлі знижались, внаслідок падіння попиту на газ, який на найбільших європейських газових ринках впав у лютому на 16% відносно січня, здебільшого внаслідок потепління.

Об'єми торгівлі знизилися; у регіоні Західної Європи на NCG по всіх видах форвардних контрактів досягнули сумарно за тиждень лише 77 млн. куб. м (86 млн. куб. м на минулому тижні), вдвічі нижче Польщі (177 млн. куб. м). Тижневий обсяг контрактів з поставкою наступної газової доби у Польщі склав 37 млн. куб. м (76,5 млн. куб. м).

Нафта характеризувалася різновекторним трендом, у результаті чого середня тижнева ціна не змінилася, склавши 55,91 дол. США/барель (\$55,84 на попередньому тижні). Зобов'язання країн ОПЕК за угодою про скорочення виконано на 90%. Поряд з тим, як свідчить Reuters, Росія дійсно скоротила видобуток, але не скоротила експорт нафти ні у січні, ні у лютому 2017 р. Міністр енергетики РФ О. Новак заявив, що «критично важливим для Москви є скорочення видобування, але не експорту». **Газойль** поводить себе аналогічно нафті, середня тижнева ціна склала...*

Вугілля протягом тижня незначно дорожчало, але закінчило його на рівні, помітно нижче попереднього тижня. Найдорожчим залишалося вугілля Південної Африки. **Наприкінці січня вугілля поміняло структуру ціноутворення.** «Європейське» вугілля, яке реалізується в Роттердамі та яке включає експортне вугілля різного походження, включаючи РФ, стало та залишається дещо дешевше вугілля Південної Африки (базис реалізації – порт Richards Bay).

Валюти. За підсумками тижня євро незначно зміцнилося відносно американського долара, а фунт стерлінгів впав.

Спотові ціни. Спотові ціни за тиждень помітно знизилися: у регіоні ЦСЄ середня ціна тижня на поставки наступної доби по всіх досліджуваних хабах - на 8,5% (-6,1% на попередньому тижні).

Спреди спотових цін. Практично сформувався ціновий паритет CEGH (Баумгартен) та головного німецького хаба NCG. Очевидно, австрійський хаб схиляється до німецької газової зони Gaspool, ціни якої

стабільно нижче NCG. Йде реалізація стратегічного плану ПАТ «Газпром» в Європі. Середня величина спреда Баумгартен – NCG за підсумками тижня склала 0 (нуль) дол. США/ткм. Спред між **Польщею та Gaspool** суттєво перевищує вартість доставки газу до Польщі по реверсу з Німеччини. Середня величина спреда за підсумками тижня склала 16 дол. США/ткм.

Всі ф'ючерси подешевшали. Ціни наступного місяця за тиждень впали на \$5 - \$15. Розмір падіння цін зменшувався впродовж форвардної кривої.

Поставки наступного газового місяця впали в ціні пропорційно споту. Середня тижнева ціна по всіх досліджуваних хабах впала на 9,1%.

Поставки у 2 кварталі 2017 р.: середня ціна тижня по всіх досліджуваних хабах знизилася на 2,8% (-1,5% на попередньому тижні).

Поставки у літній сезон 2017 р.: середня ціна тижня по всіх досліджуваних хабах знизилася на 2,3% (-1,1% на попередньому тижні).

NCG. Всі ф'ючерсні ціни на NCG за підсумками тижня подешевшали; найбільше - поставки наступного місяця, на -9% (-4%), та поставки у квітні – на -5%. Однак ціни останнього дня торгів були на рівні першого дня торгів: у першій половині тижня відбувалося їх падіння, у четвер було невелике зростання, а в п'ятницю – таке ж невелике здешевлення. Ціни поставок в 3 кварталі 2017 р. злилися з червнем 2017 р., а 2 квартал 2017 р. – з травнем 2017 р.

Ціни форвардних поставок знижувалися по мірі віддаленості терміну поставок, за винятком зимових кварталів - 4 кварталу 2017 р. та 1 кварталу 2018 р. Ціна 1 кварталу 2018 р. стала найвищою. Найдешевшими з усіх ф'ючерсів був літній сезон 2018 р. Березневі поставки 2017 р. залишалися найдорожчими з місяців, але відрив квітня від березня скоротився з \$20 на минулому тижні – до \$7.

Об'єми торгівлі на NCG всіма видами форвардних контрактів за тиждень впали навіть відносно низьких обсягів попереднього тижня, склавши 77 млн. куб. м (86 млн. куб. м на минулому тижні). Найбільше торгувалися поставки в березні 2017 р. та у 2018 календарному році. Торгівля квітневими контрактами ще більше загальмувалася. З'явилися обсяги торгівлі поставками в зимовий сезон 2017 р.

Ціни довгострокових контрактів.

Ціна довгострокових контрактів ПАТ «Газпром» на кордоні Німеччини зросла в грудні 2016 р. на 13,6% додол. США/ткм, але за підсумками січня 2017 р. понизилася на 0,5% - до дол. США/ткм*.

Аналіз цінової статистики по січень 2017 р. включно показує, що в наступний місяць російський трубопровідний газ залишиться дешевше спотового газу, а на ринку ЦСЄ – дещо довше.

Однак за даними Bloomberg, у середині лютого 2017 р. середня ціна ПАТ «Газпром» для Європи/Туреччини та спотова ціна на британському хабі NBP практично зрівнялися. Проте, Німеччина та Греція мають дуже пільгові ціни «Газпрому».

Привертає увагу нерівномірність ширини спреда цін NCG та російського трубопровідного газу, який протягом року коливався від -\$38 (NCG дешевше) до +\$43 (NCG дорожче). Об'єктивно кажучи, спред січня 2017 р. розміром в 43 дол. США/ткм європейським хабом, особливо в регіоні ЦСЄ, подолати буде непросто.

Німеччина отримує значні знижки від ПАТ «Газпром», особливо, з вересня 2016 р. У жовтні 2016 р. мінімальна знижка ціни російського газу відносно середньої ціни газу, імпортованого Німеччиною, склала близько 50 дол. США/ткм, або 25% відносно середньої ціни газу, імпортованого Німеччиною. **Однак, все ж таки «Газпром» поступово втрачає демпінговий потенціал, разом з привабливістю для Німеччини. Спред середньої ціни імпорту газу ФРН і ціни газу з РФ в останні два місяці почав зростати.**

Опубліковані два дні тому дані уповноваженого німецького відомства свідчать про неухильне удорожчання природного газу, який імпортує Німеччина, починаючи з вересня 2016 р. Ціни довгострокових контрактів міняються залежно від кон'юнктури нафти/нафтопродуктів з лагом в декілька кварталів. Якщо ціни на нафту стабілізуються, як на це нині вказує динаміка ф'ючерсних цін на нафту, тоді ціни довгострокових контрактів на газ поступово будуть зростати.

**По всіх категоріях контрактів конкретні ціни публікуються лише у платному виданні.*

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»